

самите цигани, която им позволява да се вписват по свой “групов” и безконфликтен начин в средата, в която живеят. Макар че чергарството не е ликвидирано, през разглеждания период се разширява процесът на трайно усядане сред циганите, а сред част от уседналите цигани се наблюдават прояви на социална интегрираност и изпълнение на граждански задължения.

Българските правителства не провеждат целенасочена политика спрямо циганите и не полагат специални усилия за тяхното интегриране в българското общество. Същевременно те предприемат някои дискриминационни мерки било като “санкции” за изборни злоупотреби с участието на цигани, било поради чужди влияния или заради характера на политическия режим. Властите се отнасят с подозрение към редките опити за малцинственото обособяване на циганите, оценявайки ги като внушени “отвън” и опасни за националната сигурност.

Опитите за самоорганизиране предимно на циганите мюсюлмани в София като малцинствена общност са провокирани от дискриминационни действия или са породени от стремеж към социална интеграция, свързани са с някои “външни” — партийни, религиозни или етнически въздействия, и в крайна сметка остават нетрайни и без особени резултати. Исканията, които се формулират от малочисления елит, целят да се премахнат актовете на дискриминация или да се отстояват общностни интереси. Втората група искания имат синкретичен характер, обединявайки взаимоспомагателни, образователни, културни, религиозни и дори съдебни (“помирителни”) аспекти с тенденция към утвърждаване на “националния” характер на общността, която се проявява в началото на 30-те години.

Ако трябва да се обобщи с терминологията на защитата на малцинствата, правото на циганите да имат равни права с останалите граждани на държавата или да не бъдат дискриминирани е нарушавано инцидентно, а правото им да поддържат своя език, религия и култура, както и да бъдат политически представени, не е настойчиво формулирано от представителите на етническата